

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

ІХ-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа І. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

«Білі акації будуть цвісти
в місячні ночі жагучі;
промінь морями залле золотий
річку, і верби, і кручі...

Будем іти ми з тобою тоді
в ніжному вітрі до рання,
вип'ю я очі твої молоді,
повні туману кохання...»

(В. Сосюра)

а) випишіть з тексту епітети

б) знайдіть у тексті метафору; випишіть її

в) уточніть, які художні засоби ще присутні в тексті

г) подайте антоніми слів: *цвісти, іти, тоді, рання, молоді*

д) подайте синоніми слів: *місячні, залле, кручі, туману, кохання*

е) від прикметника *молоді* утворіть іменник та побудуйте з ним речення у формі орудного відмінка

40 балів

Вправа ІІ.

Вас звати Михайло/ Міхаєла Кравчук, проживаєте в місті Сігету Мармаціей.
Напишіть, на окремі сторінці, привітання вашій матері з нагоди свята 8-го Березня.

20 балів

Вправа ІІІ.

Напишіть вільний твір під заголовком “Моє дитинство – своєрідний казковий світ”.
Зробіть паралель між вашим (сучасним) етапом дитинства та описаним Т. Шевченком у вірші «Мені тринадцятий минало» тогочасним дитинством. (2-3 сторінки).

30 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

ІХ-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа І.....	40 балів
а) епітети.....	5 балів
б) метафора.....	5 балів
в) художні засоби.....	11 балів
г) антоніми	5 балів
д) синоніми.....	5 балів
е) прикметник/ іменник/ речення.....	9 балів

Вправа ІІ	20 балів
- використання термінів, специфічних діловій літературі	10 балів
- дотримання даних у вимозі вказівок	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

Вправа ІІІ	30 балів
- наявність у тексті вказаної теми	20 балів
- присутність у тексті художнього стилю	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

ОЛІМПАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

X-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа I. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

«Стояла я і слухала весну,
Весна мені багато говорила,
Співала пісню дзвінку, голосну
То знов таємно-тихо шепотіла.
Вона мені співала про любов,
Про молодощі, радощі, надії,
Вона мені переспівала знов
Те, що давно мені співали мрії.»
(Л. Українка)

а) прокоментуйте уривок (15-20 рядків)

б) випишіть з тексту епітети

в) подайте синоніми слів: *багато, говорила, голосну, шепотіла, давно*

г) від іменника *надії* утворіть дієслово та побудуйте з ним 2 речення, у формі III особи однини, минулий час та II особи множини, майбутній час

д) знайдіть споріднені слова від слова *любов*

40 балів

Вправа II.

Вас звали Андрій/ Адріана Ткачук, проживаєте тимчасово в місті Бухаресті.

Напишіть, на окремій сторінці, листа вашим батькам, допускаючи, що ви навчаєтеся в ліцеї, в столиці Румунії, в якому розкажіть про ваше щоденне життя.

20 балів

Вправа III.

Напишіть есе під заголовком “Серце кохає, а не питає”, основуючись на вивченому вами романі «Тіні забутих предків» М. Коцюбинського.(2-3 сторінки).

30 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

X-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа I.....	40 балів
а) коментарій тексту.....	15 балів
б) епітети	5 балів
в) синоніми	5 балів
г) іменник/ дієслово/ речення.....	5 балів
д) споріднені слова	10 балів

Вправа II	20 балів
- використання термінів, специфічних діловій літературі	10 балів
- дотримання даних у вимозі вказівок	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

Вправа III	30 балів
- наявність у тексті вказаної теми	20 балів
- присутність у тексті художнього стилю	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

XI-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа I. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

“Поезія, друже, всюди є
І в людях, і в природі
І, поки чоловік живе,
Її мерти годі.

Вона сміється на устах
Маленької дитини,
Вона летить до нас у снах
Як вітер з верховини....

Вона в дощі, в снігу, в імлі
В курнім, осіннім димі
Найменше ж, друже, єсть її
В химернім ритмі й рими”.

(Б. Лепкий – Поезія)

I. Український поет буковинець відкриває красу-поезію всюди біля нас: природну та людську. Котра з них цінніша і чому? Поясніть коментаром на 1-2 сторінки.

40 балів

II. Опишіть красу рідного лісу весною, тільки уникайте власних назв (1-2 сторінки).

50 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

XI-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа I.....	40 балів
а) вступ.....	10 балів
б) змістові ідеї про поезію.....	10 балів
в) аргументи, стилістичні фігури.....	10 балів
г) висновок.....	10 балів

Вправа II	50 балів
- вступ, момент дня.....	10 балів
- опис природи (дерев, рослин, тварин).....	10 балів
- відродження людини.....	10 балів
- стилістичні фігури.....	10 балів
- оцінення знань мови.....	10 балів

ОЛІМПАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

XII-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа I. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

«Якби я втратив очі, Україно,
То зміг би жить, не бачачи ланів,
Поліських плес, подільських ясенів,
Дніпра, що стелить хвилі, наче сіно;
У глибині моїх темнот і снів -
Твоя лунала б мова солов'їно;
Той світ, що ти дала мені у віно,
Від сяйва слова знову б заяснів»

(Д. Павличко)

а) прокоментуйте в 10-15 рядках текст

б) випишіть з тексту художні засоби та уточніть їх роль у вираженні почуттів

в) уточніть головну ідею тексту

г) подайте синоніми слів: *втратив, ланів, лунала, сяйва*

д) подайте антоніми слів: *жить, глибині, темнот, від*

е) від прикметників *поліський* та *подільський* утворіть іменники та складіть з ними речення

40 балів

Вправа II.

Напишіть, на окремі сторінці, в ім'я вашого класного колективу, заяву керівництву ліцею, щоби дістати згоду для організування і проведення конкурсу «Місс Весна».

20 балів

Вправа III.

Напишіть есе під заголовком “Собор – символ духовного світу українського народу”. При цьому використовуйте знання, здобуті вами внаслідок прочитання одноіменного роману О. Гончара.(2-3 сторінки).

30 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

ХІІ-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа І.....	40 балів
а) коментарій тексту.....	10 балів
б) художні засоби/ їх роль.....	10 балів
в) головна ідея тексту.....	6 балів
г) синоніми.....	4 бали
д) антоніми.....	4 бали
е) прикметник/іменник/ речення.....	6 балів

Вправа ІІ	20 балів
- використання термінів, специфічних діловій літературі	10 балів
- дотримання даних у вимозі вказівок	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

Вправа ІІІ	30 балів
- наявність у тексті вказаної теми	20 балів
- присутність у тексті художнього стилю	5 балів
- логічна послідовність тексту і правопис	5 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

VII-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа I. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

“І виріс я на чужині,
І сивію в чужому краї,
То самотньому мені
Здається, кращого немає
Нічого в Бога...

У тім хорошому селі,
Чорніше чорної землі
Блукають люди, повсихали
Сади зелені...

(Т. Шевченко – І виріс я на чужині...)

а) поясніть в 10-15 рядках любов Т. Шевченка до рідної України.

б) як виглядає герб України? Назвіть кольори прапора України і уточніть заголовок гімну України.

30 балів

Вправа II.

Складіть твір на тему “Моя улюблена пора року” (10-15 рядків).

30 балів

Вправа III.

а) подайте синоніми та антоніми слів: *крайцый, друг, відважний, блукають*

б) знайдіть у тексті метафору і складіть з нею речення

в) складіть речення із словом *весна* у переносному значенні

г) допишіть закінчення прикметників і визначіть їх рід:

Полохлив.... заєць пенька боїться.

Земля зігрівається веснян.... сонцем.

На ясн... небі з'явилися хмарки.

Ми пишаємося своїм рідн.... краєм.

Для шкільної бібліотеки купили багато цікав.... книжок.

д) провідмініайте іменник *сніг*.

30 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

VII-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа I..... 30 балів

- а) коментарій твору..... 10 балів
- б) визначення художніх засобів присутніх у творі..... 10 балів
- в) символіка України..... 10 балів

Вправа II ..... 30 балів

- присутність у тексті художнього стилю ..... 10 балів
- логічна послідовність тексту і правопис ..... 20 балів

Вправа III ..... 30 балів

- синоніми і антоніми..... 10 балів
- метафора, речення..... 5 балів
- переносне значення слова..... 5 балів
- закінчення прикметників..... 5 балів
- відмінювання іменника..... 5 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

VIII-ий клас

* Всі питання обов'язкові.

* Надається 10 преміяльних балів. Тривалість роботи – 3 години

Вправа I. Прочитайте уважно текст і виконайте вимоги:

“Як довго ждали ми своєї волі слова.
І ось вона співає, бринить,
Бринить – співає наша мова,
Чарує, тішить і п'янить.
Як довго ждали ми.... Уклін чолом народу,
Що рідну мову нам зберіг,
Зберіг в таку страшну негоду,
Коли він сам стоять не міг.
(О. Олесь)

30 балів

а) прокоментуйте в 15-20 рядках месаж про рідну мову та народ в даному вірші, маючи на увазі: основну думку вірша, роль рідної мови в житті людини, художні засоби вживані поетом

б) визначіть національну символіку України: герб, прапор. Назвіть заголовок гімну України.

Вправа II.

1. Підберіть синоніми словам *ждали, волі, тішить*
2. Підберіть антоніми словам *зберіг, бриніти, довго*
3. Випишіть з тексту слово, якому знайдете омонім і складіть речення
4. Знайдіть в тексті слова, які відповідають 4 різним частинам мови та зробіть морфологічний розбір

25 балів

Вправа III. Напишіть коротенький твір-опис на тему “Весняне сонечко” (15-20 рядків)

35 балів

ОЛІМПІАДА
з української мови і літератури
-національний етап-
Квітень, 2007 р.

VIII-ий клас

- Надається **10 преміяльних балів**

Вправа I.....	30 балів
а) основна думка вірша.....	10 балів
б) роль рідної мови.....	5 балів
в) художні засоби вживані поетом.....	5 балів
г) символіка України.....	10 балів

Вправа II	25 балів
- синоніми.....	5 балів
- антоніми.....	5 балів
- омоніми.....	5 балів
- морфологічний аналіз.....	10 балів

Вправа III	35 балів
- вступ.....	5 балів
- сюжет.....	10 балів
- оригінальність.....	10 балів
- знання мови.....	10 балів